

Nr 277.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnadsmed flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.; given Stockholms slott den 16 april 1917.

Under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att av djurgårdskassans överskottsmedel må utbetalas

dels under innevarande år

till täckande av brist i *Ulriksdals* slottskassa högst kronor 23,600:—

» utförande av vissa underhålls- och reparationsarbeten vid <i>Ulriksdal</i>	»	5,600:—
» bidrag till underhåll och vård av <i>Haga</i> slottspark	»	3,000:—
» fortsatt arbete med upprepande av parkdammarna vid <i>Drottningholm</i>	»	5,000:—

eller tillhopa högst kronor 37,200:—,

dels under år 1918

» fortsatta reparationsarbeten å växthus vid <i>Haga</i>	»	9,000:—

dels ock under år 1918 och tillsvidare årligen under därpå följande år

» säkerställande av <i>Ulriksdals kungsgårds</i> förvaltning och drift högst	»	12,000:—
» bidrag till underhåll och vård av <i>Haga</i> slottspark	»	3,000:—

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 1 saml. 238 häft. (Nr 277.) 1

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Conrad Carleson.

---

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 april
1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden: VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÄRTEN ERICSSON,
AKERMAN,
CARLESON,
HANS ERICSON,
DAHLBERG.

Chefen för finansdepartementet statsrådet Carleson anförde härefter:
I skrivelse den 17 mars 1908 angående regleringen av utgif-
terna under riksstatens första huvudtitel anhöll riksdagen, att Kungl.
Maj:t ville låta verkställa utredning, huruvida och i vad mån de
till den s. k. djurgårdskassan inflytande inkomster kunde, förutom
till det med kassan avsedda ändamål, användas jämväl till de kungl.
lustslottens underhåll, och därefter till riksdagen inkomma med det för-
slag, vartill utredningen kunde giva anledning.

I proposition den 8 maj samma år hemställde därefter Kungl. Maj:t, att riksdagen måtte medgiva, att för utförande av byggnads- och reparationsarbeten vid Haga och Ulriksdals slott med därtill hörande byggnader finge av den s. k. djurgårdsfonden användas ett belopp av 254,000 kronor. Riksdagen biföll på det sätt Kungl. Maj:ts framställning, att riksdagen för sin del medgav, att, tillsvidare och till dess annorlunda bleve bestämt, för bestridande av de nödigaste underhållsarbetena å ifrågavarande slottsbyggnader vid Haga och Ulriksdal finge av de räntemedel, som tillfördes djurgårdskassan från djurgårdsfonden, årligen användas ett belopp, motsvarande räntan å 254,000 kronor.

Sedan vissa mindre delar av de erforderliga reparations- och ombyggnadsarbetena blivit, i enlighet med en av arkitekten i överintendentsämbetet, hovintendenten G. A. H. Lindgren utarbetad plan, utförda under åren 1908 och 1909, hemställde Kungl. Maj:t i proposition den 4 april 1910, att riksdagen måtte medgiva, att av den behållning, som djurgårdskassan kunde lämna för år 1910, ett belopp av intill 25,000 kronor finge användas till utförande av byggnads- och reparationsarbeten vid Ulriksdals slott med därtill hörande byggnader.

Denna framställning vann riksdagens bifall.

I sammanhang med tillstyrkandet av sistberörda framställning redogjorde dåvarande chefen för finansdepartementet för den utredning, som i anledning av riksdagens anhållan verkställdts angående djurgårdsfonden och djurgårdskassan. I det jag hänvisar till den redogörelse, som då lämnades, tillåter jag mig nu allenast erinra därom att bemälde departementschef i likhet med riksmarskalksämbetet ansåg, att allenast frågan om användande av djurgårdskassans överskott för år 1910 då kunde komma under bedömande. I vad mån djurgårdskassan framdeles kunde lämna tillgång till bestridande av kostnad för de kungl. lustslottens underhåll, syntes honom bära bero på särskild utredning varje år, till följd varav frågan om ett dylikt användande av djurgårdskassans överskottsmedel borde tills vidare årligen hänskjutas till riksdagens prövning.

I enlighet med detta uttalande hava sedermera framställningar gjorts till 1911—1916 års riksdagar angående användande av överskott i djurgårdskassan till byggnadsarbeten m. m. vid åtskilliga av de kungl. lustslotten.

I skrivelse den 19 mars 1917 har nu riksmarskalksämbetet hemställt, att av djurgårdskassans överskottsmedel måtte få utbetalas

dels under innevarande år:

till täckande av brist i <i>Ulriksdals</i> slottskassa, högst	kronor 23,600: —
» utförande av vissa underhålls- och reparations- arbeten vid <i>Ulriksdal</i>	» 5,600: —
» bidrag till underhåll och vård av <i>Haga</i> slottspark	» 3,000: —
» fortsatt arbete med upprensande av parkdammarna vid <i>Drottningholm</i>	» 5,000: —
eller tillhopa högst kronor 37,200: —	

dels under år 1918:

» fortsatta reparationsarbeten å växthus vid <i>Haga</i>	» 9,000: —
--	------------

dels ock under år 1918 och tillsvidare årligen
under därpå följande år:

» säkerställande av <i>Ulriksdals kungsgårds</i> förvalt- ning och drift, högst	» 12,000: —
» bidrag till underhåll och vård av <i>Haga</i> slottspark	» 3,000: —

Till stöd för denna framställning i vad den avser anvisande av medel till *täckande av brist i Ulriksdals slottskassa* har riksmarskalks-
ämbetet anfört följande:

“Uti underdånig skrivelse den 24 mars 1916, varmed riksmarskalksämbetet till Eders Kungl. Maj:ts nådiga prövning överlämnade förslag till användande av de till Stockholms slott samt de kungl. lustslotten, däribland även *Ulriksdals* slott, under samma år anslagna och i övrigt tillgängliga medel, anförde riksmarskalks-
ämbetet, bland annat, att, ehuru något anslag till underhåll av byggnader vid *Ulriksdals* slott icke upptagits i det för detta slott uppgjorda förslag för år 1916 och ehuru de föreslagna utgiftsposterna endast avsåge oundgängligen erforderliga driftkostnader och, enligt riksmarskalksämbetets förmenande, icke i något avseende kunde sägas vara högt tilltagna, hade dock icke kunnat undvikas, att för år 1916 en avsevärd brist syntes komma att i slottskassan uppstå. Anledningen därtill vore i främsta rummet att söka däri, att det till *Ulriksdals* slott årligen utgående statsanslaget, vars belopp blivit fastställt för mer än etthundra år sedan, numera på grund av prisstegringar på alla områden visat sig otillräckligt, men berodde även och huvudsakligast därpå, att slottets övriga inkomster under tidernas lopp avsevärt minskats, utan att slottets utgifter kunnat i motsvarande grad nedbringas. Till slottskassan hade nämligen förr ingått viss del av ränteinkomsten å köpeskillingen för den år 1885 försålda egendomen *Haga-Frescati*. Jämlikt nådigt beslut fick räntan av sagda köpeskillning dock endast disponeras under konung *Oscar II:s* livstid. *Ulriksdals* slottskassas årliga andel i denna ränteinkomst utgjorde kronor 5,500. Efter konung *Oscar II:s* frånfälle

upphörde alltså denna inkomst, utan att Ulriksdals slott därvid erhöll något vederlag i form av ökat statsanslag eller eljest. Vidare hade förr till Ulriksdals slottskassa ingått arrendeavgifter från de Ulriksdals kungsgård underlydande lägenheterna Svaludden samt Kungsängslotterna nr 1 och 2 med ett sammanlagt belopp, som år 1913 utgjorde kronor 1,760, men som under vissa förutsättningar från och med år 1920 skulle hava ökats till ett belopp av kronor 3,790. Jämlikt nådigt beslut hade dessa lägenheter avståtts till det närbelägna militära övningsfältet, därvid tillika blivit bestämt, att gottgörelse till slottskassan endast skulle utgå, så länge änkedrottning Sofia såsom änkesäte innehade Ulriksdals slott. Efter änkedrottningens fränfalle år 1913 hade slottskassan gått miste jämväl om dessa inkomster. Slottskassans årliga inkomster hade således under årens lopp minskats med tillhoppa kronor 7,260, utan att något som helst vederlag blivit slottskassan berett.

Riksmarskalksämberet anmälde uti sin förberörda underdåniga skrivelse den 24 mars 1916 i samband härmed, att den under åren 1914—1916 uppkomna bristen torde kunna tillfälligt täckas genom anlåtande av en utav slottskassan, jämlikt av Eders Maj:t på riksmarskalkens underdåniga föredragning lämnat nådigt medgivande, med bankinrättning i Stockholm öppnad kredit intill ett belopp av kronor 15,000, men riksmarskalksämberet framhöll tillika, att det vore oundgängligen nödvändigt, för att bereda tillgångar till avbetalande av slottskassans skuld och för att för framtiden säkerställa Ulriksdals slotts fullständiga underhåll och vård samt kungsgårdens drift, att åtgärder snarast vidtoges för höjande av det till Ulriksdal för närvarande årligen utgående statsanslaget.

Uti nådiga brevet den 15 september 1916 har Eders Kungl. Maj:t jämte fastställande av det ingivna förslaget till utgifter för Ulriksdals slott för år 1916 tillika täckts förklara, att Eders Kungl. Maj:t ville på förnyad anmälan av riksmarskalksämberet taga i övervägande frågan om täckande av den i Ulriksdals slottskassa förefintliga bristen.

Beträffande storleken av denna brist är riksmarskalksämberet nu i tillfälle meddela, att bristen uppgått för år 1914 till kronor 4,979:96, för år 1915 till kronor 3,136:40 samt för år 1916 till kronor 6,675:28, eller tillhoppa kronor 14,791:64. Då ståthållarämberet å de till täckande av bristen upplånade medel erlagt en bankränta av kronor 208:36, har härigenom hela det medgivna lånebeloppet tagits i anspråk, vadan slottskassans hela skuld alltså för närvarande uppgår till kronor 15,000.

Utav ett av ståthållarämberet uppgjort förslag rörande Ulriksdals slotts inkomster och utgifter för innevarande år — vilket förslag riksmarskalksämberet skall tillåta sig att i annat sammanhang i underdånighet underställa Eders Kungl. Maj:ts nådiga prövning — inhämtas vidare, att ståthållarämberet utan att i förslaget särskilt anslag upptagits till nödiga reparationer och underhåll å byggnader vid Ulriksdal, likväl beräknat, att slottskassans inkomster innevarande år komme att understiga de nödvändiga utgifterna med kronor 10,500.

Bland de i ståthållarämberets berörda förslag upptagna utgiftsposter förekommer dels amortering å förenämnda lån kronor 1,500, dels ränta å banklån kronor 400; då riksmarskalksämberet här nedan tillåter sig föreslå vidtagande av särskilda åtgärder till bestridande av dessa utgifter, torde, om detta riksmarskalksämberets förslag vinner nådigt bifall, dessa poster ej böra ingå

bland slottets utgifter för innevarande år, utan skulle den av ståthållarämbetet beräknade bristen för året kunna minskas med ett ovannämnda båda poster motsvarande belopp, eller kronor 1,900, till kronor 8,600.

Bland de föreslagna utgiftsposterna ingår även en annan större post, nämligen inköp av två hästar, kronor 4,400. Ehuru denna post visserligen är av en mera tillfällig natur, lärer detta förhållande likväl icke böra verka ändring å beloppet av den beräknade bristen, alidenstund det icke torde kunna undvikas att dylika tillfälliga driftskostnader tid efter annan bliva nödvändiga.

Härtill kommer att i förberörda förslag till utgifts- och inkomststat för Ulriksdals slott och kungsgård innevarande år liksom under en följd av år icke upptagits något särskilt belopp, avsett för bestridande av kostnader för de varje år oundvikligen erforderliga reparations- och underhållsarbetena å åtskilliga vid Ulriksdal befintliga byggnader, lägenheter och anläggningar, utan hava medel härtill, på särskilda underdåniga framställningar av riksmarskalks-ämbetet, av Eders Kungl. Maj:t och riksdagen medgivits få år efter år med skilda belopp utgå av djurgårdskassans överskottsmedel“.

Med förmålan att ståthållarämbetet på Ulriksdals och Haga slott med skrivelse den 20 december 1916 insänt förslag till erforderliga *reparationsarbeten vid Ulriksdals kungsgård under år 1917* samt att ståthållarämbetet, då kungsgårdens inkomster icke lämnade tillgång till bestridande av kostnaderna för dessa arbeten, hemställt om bidrag från djurgårdskassan till deras bekostande, anför riksmarskalksämberet i sin nu ifrågavarande skrivelse vidare:

“Enligt vad ståthållarämbetet på Ulriksdals och Haga slott i skrivelse den 20 december 1916 anmält, är ståthållarämbetet även innevarande år i behov av särskilt anslag för ifrågavarande ändamål; och hava kostnaderna för innevarande års underhålls- och reparationsarbeten, vilka finnas närmare angivna uti ett med ståthållarämbetets sistberörda skrivelse insänt förslag, beräknats till 5,600 kronor.

I fråga om dessa särskilda underhållsarbeten tillåter sig riksmarskalks-ämbetet i detta sammanhang meddela, att dessa arbetens utförande enligt ämbetets förmenande äro synnerligen väl av behovet påkallade och har riksmarskalksämberet för sin del intet att erinra mot de för samma arbeten beräknade kostnaderna.

Med hänsyn till det större antal byggnader, såväl äldre som nyare, som höra till Ulriksdals kungsgård, torde icke kunna undvikas, att årligen åtskilliga reparations- och underhållsarbeten å dessa byggnader visa sig behövliga; och hava kostnaderna för ifrågavarande arbeten under närmast föregående år utgått med för år 1914 7,965 kronor 50 öre, för år 1915 5,936 kronor och för år 1916 7,500 kronor.

Läggas dessa belopp till beloppen av den brist, som, enligt vad i det föregående omnämnts, under sistnämnda tre år uppkommit i Ulriksdals slottskassa, erhålles ett belopp av tillhopa 36,193 kronor 14 öre eller i medeltal för vart och ett av berörda tre år en brist av, i avrundat tal, 12,000 kronor.

Dessa siffror synas ovederläggigen visa otillräckligheten i nuvarande anslag för Ulriksdals slott och framgår även härav, huru synnerligen trängande behovet är, att åtgärder snarast vidtagas icke allenast för beredande av medel till gäldande av slottskassans skuld, utan även för beredande av ökade årliga inkomster för Ulriksdals slott och kungsgård, särskilt med hänsyn till att förekomma att byggnader och andra anläggningar genom bristande underhåll försämras och förfalla.

Då emellertid riksmarskalksämbetet, såsom ovan framhållits, är av den åsikten att åtgärder oundgängligen måste vidtagas för avhjälpande av slottskassans bekymmersamma ställning och fyllande av dess nödvändigaste behov, har riksmarskalksämbetet, som trots sig finna, att statsverket under nu rådande ekonomiska förhållanden i möjligaste mån torde böra besparas ytterligare extra utgifter, ansett sig böra i underdånighet föreslå, att för ifrågavarande ändamål måtte få användas härför erforderliga belopp av djurgårdskassans överskottsmedel.“

Under återopande av vad sålunda anförts har riksmarskalksämbetet hemställt, att av djurgårdskassans överskottsmedel måtte få för ifrågavarande ändamål tagas i användning, dels under innevarande år till gäldande av Ulriksdals slottskassas skuld vid utgången av år 1916 ett belopp av 15,000 kronor samt till täckande av den brist i samma slottskassa, som kan, efter uteslutande ur ståthållarämbetets härovan omfördälda förslag till utgifter för innevarande år av däri upptagna poster för amortering och ränta å lån, tillhopa 1,900 kronor, komma att under innevarande år uppstå, ett belopp av högst kronor 8 600, eller tillhopa högst kronor 23,600, ävensom till utföra, såsom i liknande fall förut upprepade gånger plägat ske, genom riksmarskalksämbetets försorg av ovanberörda, av ståthållarämbetet föreslagna reparations- och underhållsarbeten vid Ulriksdal, ett belopp av kronor 5,600; dels ock från och med år 1918 och tillsvidare, till dess annorledes kan varda bestämt, årligen ett belopp av högst kronor 12,000, att tagas i anspråk i den mån de för Ulriksdals kungsgårds förvaltning och drift i övrigt tillgängliga medel visa sig icke motsvara de för varje år enligt i nåder fastställd utgiftsstat förefintliga behov.

Vidare har av ståthållarämbetet på Ulriksdals och Haga slott i skrivelse till riksmarskalksämbetet den 21 december 1916 gjorts framställning om beredande av medel dels till bidrag till skötsel och underhåll innevarande år av *Haga park* och dels till fortsatta reparationsarbeten å växthus och kaster vid *Haga trädgård*; och har ståthållarämbetet hemställt, att härför erforderliga medel måtte få utgå av djurgårdskassan. Härom anför riksmarskalksämbetet i sin underdåniga skrivelse:

"I fråga om växthus och kaster i Haga trädgård har ståthållarämbetet, med överlämnande av ett av direktören vid trädgården, J. Wallmark, avgivet förslag jämte kostnadsberäkning till om- och nybyggnad av växthus och kaster vid trädgården under åren 1918—1920 — vilket förslag slutar på en kostnads-summa av kronor 70,000 — av de sålunda föreslagna arbetena till utförande under år 1918 tillstyrkt uppförande av växthusen nr:is 21 och 22 samt desamma inredande med värmepanna och ledningar för en kostnad av kronor 4,000, uppförande av växtkasterna nr:is 18, 19 och 20 samt dessas förseende med värmeledningar för en kostnad av kronor 2,000 ävensom anskaffande av värmepanna och ledningar i en växtkast samt anordnande av fem stycken cementdrivbänkar för en kostnad av kronor 3,000, eller arbeten att utföras under år 1918 för en kostnad av tillhopa kronor 9,000.

Dessa arbeten utgöra en fortsättning av de sedan några år tillbaka pågående arbetena med iståndsättande av Haga trädgårds växthus, kaster och drivbänksgrårdar, för vilka arbetens bekostande hittills, sedan år 1914, av djurgårdskassans överskottsmedel medgivits till utbetalande sammanlagt kronor 27,000.

Riksmarskalksämberet för sin del finner intet att erinra om utbetalande under år 1918 av nu ifrågasatt belopp kronor 9,000 för berörda ändamål, och får såsom stöd härför åberopa, vad riksmarskalksämberet uti sin förberörda underdåniga skrivelse den 15 februari 1916 anfört beträffande nödvändigheten och behovet av dessa arbetens successiva fortsättning utan avbrott.

Beträffande ståthållarämbetets framställning rörande beredande av medel för underhåll av Hagaparken, tillåter sig riksmarskalksämberet i underdånighet erinra, att ämbetet i sin nyssnämnda underdåniga skrivelse den 15 februari 1916, med föranledande av en utav ståthållarämbetet då gjord hemställan om att, då Haga slottspark allmer antoge karaktären av en folkpark, som städse måste hållas i ett vårdat skick, ett fast årsanslag av kronor 6,000 måtte beredas ståthållarämbetet som bidrag till skötsel och underhåll av Hagaparken, anfört, bland annat, att riksmarskalksämberet till fullo kunde vitsorda av ståthållarämbetet omförmälda svårigheter att med tillgängliga medel bestrida omkostnaderna för Hagaparkens vård och underhåll. Då parken på grund av sin närbelägenhet till huvudstaden allmer antagit karaktären av en för den stora allmänheten och särskilt huvudstadens befolkning fritt tillgänglig folkpark och friluftsplats, där de besökandes antal år från år ökats, hade omkostnaderna för parkens hållande i något så när vårdat skick i hög grad stegrats, utan att häremot svarande inkomster beretts kungsgården. Riksmarskalksämberet hade, med hänsyn härtill, hos huvudstadens myndigheter gjort framställning om något årligt bidrag från huvudstaden till parkens underhåll från och med år 1916, men då riksmarskalksämberet vid avlåtande av sin berörda underdåniga skrivelse ännu icke erhållit svar i ärendet från stadens myndigheter, föreslog riksmarskalksämberet, att djurgårdskassan för år 1916 finge lämna ett bidrag av kronor 6,000 till underhåll och vård av Haga slottspark. Detta förslag blev även av Eders Kungl. Maj:t och riksdagen jämlikt nådigt brev den 30 juni 1916 bifallet.

Sedermåra hava Stockholms stadsfullmäktige under den 19 juni 1916 beslutat, att, från och med år 1916 och så länge Hagaparken med samma om-

fattning som för närvarande fritt upplåtes till allmänhetens begagnande, av stadens medel skola såsom bidrag till renhållning, tillsyn samt underhåll och vård av samma park med tillhörande vägar utbetalas ett årligt belopp av kronor 3,000.

Under åberopande av en av ståthållarämbetet på Ulriksdals och Haga slott förut verkställd utredning, för vilken riksmarskalksämberet uti ovanberörda underdåniga skrivelser den 15 februari 1916 närmare redogjorde, rörande de stegrade kostnaderna för Hagaparkens underhåll och det trängande behovet för Haga slottskassa av årligt bidrag till bestridande av dessa kostnader på ett tillfredsställande sätt, och då riksmarskalksämberet håller före, att detta behov ävensom anledningarna till detsamma torde komma att i samma, om icke i än större omfattning, alltfört kvarstå, men någon möjlighet icke synes föreligga, att med Haga slottskassas nuvarande inkomster med större belopp än hittills bidraga till parkens underhåll och icke heller att till förmån för parken öka slottskassans inkomster, har riksmarskalksämberet trots sig kunna ifrågasätta utbetalande åtminstone tillsvidare för ifrågavarande ändamål av visst årligt bidrag från djurgårdskassan.

Beträffande det belopp, som härför torde böra tagas i anspråk, får riksmarskalksämberet i underdånighet erinra, hurusom nyssberörda utredning utvisade, att för Hagaparkens tillfredsställande underhåll och vård syntes erfordras ett fast årligt bidrag, utöver vad slottskassan vore i stånd att för ändamålet lämna, till ett belopp av kronor 6,000; da nu Stockholms stadsfullmäktige, såsom ovan nämnts, utfäst sig att för framtiden, under vissa förutsättningar, bidraga till Hagaparkens underhåll med ett årligt belopp av kronor 3,000, håller riksmarskalksämberet före, att parkens vård och skötsel skall kunna nöjaktigt vidmakthållas, därest slottskassan beredes tillgång tillsvidare till ett ytterligare årligt bidrag av kronor 3,000.

Under åberopande av vad riksmarskalksämberet sålunda beträffande behov av medel för Haga kungsgård anfört, har ämbetet hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes medgiva, att av djurgårdskassans överskottsmedel må *dels* från och med innevarande år och tillsvidare, så länge Stockholms stad bidrager till Hagaparkens underhåll med utfäst årligt belopp av kronor 3,000, årligen för samma ändamål användas ett liknande belopp, eller kronor 3,000 att av djurgårdsförvaltningen varje år, på tid som av riksmarskalksämberet bestämmes, till ståthållarämbetet på Ulriksdals och Haga slott utbetalas, för att av ståthållarämbetet i samband med Haga slottskassas övriga medel i vederbörlig ordning redovisas, *dels ock* under år 1918 få användas ett belopp av kronor 9,000 till utförande — i likhet med vad Kungl. Maj:t under nästlidna år medgivit — genom riksmarskalksämberets försorg av ovanomförmälda, av ståthållarämbetet föreslagna ombyggnads- och reparationsarbetena å växthus m. m. i Haga trädgård.

Beträffande slutligen *Drottningholms slott* har riksmarskalksämberet hemställt om att få använda av djurgårdskassans överskottsmedel till

fortsättande, eventuellt avslutande av de pågående arbetena med upprensning av dammar i Drottningholms slottspark. Till stöd härför yttrar ämbetet i sin skrivelse:

“I fråga om dessa arbeten har riksmarskalksämberet i sin merberörda underdåniga skrivelse den 15 februari 1916 lämnat en redogörelse, och ämbetet tillåter sig att, under hänvisande till densamma, här åter framhålla önskvärdheten av och det ur ekonomisk synpunkt lämpliga i att dessa arbeten, vilkas utförande är för dammarnas vidmakthållande och för den parken besökande allmänhetens trevnad oundgängligen nödvändigt, måtte få utan avbrott fortsättas och fullbordas.

Ståthållarämbetet på Drottningholms slott har i skrivelse den 27 nästlidna februari rörande dessa arbeten meddelat, att vid årsskiftet en behållning förefanns å förut anslagna medel å kronor 19,665:50, men att arbetet för närvarande påginge med en arbetsstyrka av omkring 12 man; då det vore ståthållarämbetets mening att till hösten, om lämplig väderlek inträffade och arbeidskraft stode att få, ytterligare forcera arbetet, har ämbetet anhållit om ett anslag för innevarande år av kronor 5,000 för fortsättande nästa vinter med ifrågavarande arbete.

Riksmarskalksämberet tillåter sig i underdånighet meddela, att arbetet med dammarnas upprensning på grund av nästlidna års regniga och för dessa arbeten olämpliga väderlek icke kunnat bedrivas under de tider och i den omfattning, som varit önskvärdt och avsett. På grund härav förefanns även, såsom ovan nämnts, vid årsskiftet en avsevärd behållning å de för dessa arbeten avsedda medel. Så snart emellertid gynnsammare väderlek inträffade, upptogos arbetena åter och bedrivas nu i den omfattning, omständigheterna medgiva.

Under åberopande av vad sålunda beträffande ifrågavarande arbeten anförts, och då riksmarskalksämberet finner ståthållarämbetets i ärendet gjorda framställning väl grundad, får riksmarskalksämberet i underdånighet hemställa, att för det fortsatta arbetet med upprensning av dammarna i Drottningholms slottspark må av djurgårdskassans överskottsmedel för innevarande år få användas ett belopp av kronor 5,000.“

Beträffande möjligheten att med djurgårdskassans överskottsmedel innevarande år bestrida här ovan omförmälda, därtill föreslagna utgifter, anför riksmarskalksämberet följande:

“Djurgårdskassans behållning vid ingången av innevarande år uppgick till i runt tal kronor 54,400. Om härifrån dragas de båda belopp — kronor 30,000 bidrag till restaurering av Ulriksdals slott och kronor 10,000 till reparation av växthus i Haga trädgård — vilka — : — : — : — : enligt nådiga brev den 30 juni 1916 må innevarande år utbetalas av djurgårdskassan, så läser dock återstoden av nämnda behållning jämte de överskottsmedel, vilka under innevarande år enligt verkställda beräkningar rörande kassans inkomster och utgifter kunna väntas bliva för nu ifrågavarande ändamål disponibla, säkerligen kunna beräknas komma att under årets lopp uppgå till sammanlagt omkring kronor 65,000; och skulle alltså, därest riksmarskalksämberets här ovan framställda förslag till användande av medel från djurgårdskassan vunne nådigt bifall, vid innevarande

års slut behållningen i kassan till år 1918 kunna beräknas till omkring kronor 27,800. Denna behållning jämte under år 1918 uppkommande överskottsmedel synas utan tvivel fullt tillräckliga att därur utbetala såväl förut i nåder medgiven utbetalning av bidrag till Ulriksdals slotts restaurering som även här ovan för 1918 föreslagna utbetalningar.“

Departements-
chefen.

Av den utredning, riksmarskalksämberet lämnat angående djurgårdskassans för innevarande år disponibla överskottsmedel, framgår, att dessa medel förslå till täckande av de i ämbetets nu förevarande förslag omförmälda utgifter, vilka avses att detta år bestridas. Och det synes mig jämväl vara utrett, att de arbeten, vilka härför skola verkställas, äro av beskaffenhet att böra i föreslagen ordning komma till utförande. Då arbetet med Drottningholmsdammarnas rensning, såsom riksmarskalksämberet upplyser, förra året måst till stor del inställas, har härigenom uppstått en betydlig besparing i de för samma arbetes utförande avsedda medel. Enligt vad jag inhämtat, hava emellertid under vinterns lopp med användande av dessa medel arbetena åter fullföljts och nu fortskridit så långt, att de för året äskade medlen lära erfordras. Med hänsyn härtill anser jag mig kunna tillstyrka denna post. Vidare finner jag skäligt, att bristen i Ulriksdals slottskassa täckes av djurgårdskassans medel, vilka härtill lämna tillgång. För fortsättning under år 1918 av reparationsarbetena å växthuset vid Haga äskas 9,000 kronor, vilket jag jämväl vill tillstyrka. Vad angår ämbetets hemställan att av samma medel måtte få utgå under år 1918 och tillsvidare därefter årligen ett belopp av högst 12,000 kronor för säkerställande av Ulriksdals kungsgårds förvaltning och drift har jag ej något att däremot erinra; och beträffande slutligen framställningen att av sagda medel måtte få under år 1918 och därefter årligen användas ett belopp av 3,000 kronor för underhåll av Haga slottspark, finner jag mig, vid det förhållande, att Stockholms stadsfullmäktige beslutat att från och med år 1916 och så länge nämnda park användes såsom folkpark årligen bidraga med enahanda belopp till parkens underhåll och vård, böra tillstyrka framställningen jämväl härutinnan.

På grund av vad jag sålunda anfört, hemställer jag alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,
att av djurgårdskassans överskottsmedel må utbetalas:
dels under innevarande år:

till täckande av brist i <i>Ulriksdals</i> slottskassa högst ...	kronor	23,600: —
» utförande av vissa underhålls- och reparations- arbeten vid <i>Ulriksdal</i>	»	5,600: —
» bidrag till underhåll och vård av <i>Haga</i> slottspark	»	3,000: —
» fortsatt arbete med upprensande av parkdammarna vid <i>Drottningholm</i>	»	5,000: —
eller tillhopa högst		kronor 37,200: —

dels under år 1918

till fortsatta reparationsarbeten å växthus vid *Haga* kronor 9,000: —

dels ock under år 1918 och tillsvidare årligen
under därpå följande år

» säkerställande av <i>Ulriksdals kungsgårds</i> förvaltning och drift högst	»	12,000: —
» bidrag till underhåll och vård av <i>Haga</i> slottspark	»	3,000: —

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle proposition i ärendet till riksdagen avlätas av den lydelse, bil. litt. ... vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Stig Östergren.